

แผนปฏิบัติการจัดการขยะ มูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด”

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ
อำเภอโนนไสม จังหวัดอุดรธานี

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมา	๑
๑.๒ แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐)	๒
๑.๓ บทบาทและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ (พ.ศ.๒๕๖๕ – ๒๕๗๐)	๓
บทที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานและสถานการณ์ขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ	๔
๒.๑ ข้อมูลทั่วไป	๔
บทที่ ๓ แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘	๕
๓.๑ พันธกิจ	๖
๓.๒ กรอบแนวคิดการดำเนินการและการกำหนดเป้าหมาย	๖
๓.๓ เป้าประสงค์ของแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘	๗
๓.๔ ตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘	๗
บทที่ ๔ มาตรการแนวทาง และกิจกรรมการดำเนินการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘	๘

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ความเป็นมา

การบริหารจัดการขยะมูลฝอย ถือเป็นการมุ่งผลสู่การขับเคลื่อน Sustainable Development Goals : SDGs ภายใต้เป้าหมายที่ ๑๒ สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน เป้าประสงค์ที่ ๑๒.๕ ลดการเกิดของเสียโดยให้มีการป้องกัน การลดปริมาณ การใช้ซ้ำ และการนำกลับมาใช้ใหม่ ภายในปี ๒๕๗๓ และเป้าหมายที่ ๑๓ ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น เป้าประสงค์ที่ ๑๓.๒ บูรณาการมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการวางแผนระดับชาติ แม้ว่า SDGs จะเป็นเป้าหมายระดับโลกแต่การนำ SDGs ไปปรับให้เหมาะกับบริบทของพื้นที่ (Localization of the SDGs) เป็นเรื่องสำคัญ จึงต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีความเป็นเจ้าของพื้นที่ร่วมผลักดันตามเป้าประสงค์ (Targets) และตัวชี้วัด (Indicators) ที่เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น โดยหลักการขับเคลื่อน SDGs ควรเป็นกระบวนการที่เริ่มจากฐานรากขึ้นสู่ระดับนโยบาย (Bottom-Up) และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีบทบาทหลักในการนำ SDGs ไปปฏิบัติ ด้วยเหตุนี้ กระทรวงมหาดไทยจึงได้เร่งผลักดันให้ท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการขยะมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการขยะมูลฝอยของประเทศเริ่มดำเนินการภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) ซึ่งได้สิ้นสุดในปี ๒๕๖๔ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐) เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการขับเคลื่อนการแก้ไขภาวะมลพิษจากขยะที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ความเดือดร้อนและสุขภาพอนามัยของประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงสภาพปัญหาและบริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล พันธกรณีระหว่างประเทศ การควบคุมป้องกันการเกิดของเสียจากต่างประเทศ (Trans-boundary Movement of Wastes and Recyclables) รวมถึงสถานการณ์โรคระบาดใหม่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid-๑๙) โดยใช้หลักการจัดการสมัยใหม่ตามหลักสากลที่นานาอารยประเทศใช้บริหารจัดการขยะให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด ได้แก่ แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) หลักการ ๓R (Reduce Reuse Recycle) หลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (PPP : Polluter Pays Principles) การมีส่วนร่วมของภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดการขยะ (Public Private Partnership) หลักการขยายขอบเขตความรับผิดชอบของผู้ผลิตตามหลักการ Extended Producer Responsibility (EPR) และของผู้บริโภคตามหลักการ Extended Consumer Responsibility (ECR) โดยแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐) ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๕

กระทรวงมหาดไทยในฐานะที่ได้รับมอบหมายให้เป็นหนึ่งในหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในพื้นที่ในด้านต่างๆ เช่น ขยะมูลฝอยชุมชนไม่ได้รับการคัดแยกตั้งแต่ต้นทาง การจัดทำระบบเก็บขนไม่มีประสิทธิภาพ ขยะมูลฝอยชุมชนไม่ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและยังกำจัดไม่หมด รวมถึงการบริหารจัดการของหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบยังขาดประสิทธิภาพและทั่วถึง ที่ผ่านมามีกระทรวงมหาดไทยได้แก้ไขปัญหามลพิษชุมชนมาอย่างต่อเนื่อง

โดยแบ่งเป็น ๓ ขั้นตอน ได้แก่ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง โดยการขับเคลื่อนกระบวนการผ่านแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี ซึ่งได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ เป็นหน่วยงานปฏิบัติการในระดับพื้นที่ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ขึ้น เพื่อเป็นกรอบและทิศทางการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน และเพื่อให้มีแนวทางให้เกิดการบูรณาการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน สามารถดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒ แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐)

แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) มุ่งเน้นไปที่การจัดการขยะ ณ ปลายทาง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการลดการเกิดขยะ การนำของเสียกลับมาใช้ซ้ำและใช้ประโยชน์ใหม่ตามหลักการ ๓R ที่แหล่งกำเนิดต่างๆ การส่งเสริมการกำจัดขยะมูลฝอยแบบศูนย์รวมด้วยการใช้เทคโนโลยีแบบผสมผสาน และการแปรรูปผลิตพลังงานอย่างเหมาะสม การกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการไม่ถูกต้อง จากผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทฯ จะเห็นได้ว่าการบริหารจัดการขยะมูลฝอยยังไม่บรรลุตามเป้าหมายแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐) ต้องการยกระดับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้ดีขึ้นกว่าเดิม โดยให้ความสำคัญกับการจัดการที่ต้นทางตามวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์เพื่อป้องกันการเกิดขยะตั้งแต่การออกแบบ การผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Eco-design) ส่งเสริมการบริโภคที่ยั่งยืน โดยการเลือกซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สามารถใช้ซ้ำและเรียกคืนกลับไปรีไซเคิล การคัดแยกขยะมูลฝอย ณ ต้นทาง สอดคล้องกับรูปแบบการกำจัดขยะมูลฝอย ณ ปลายทาง เพื่อให้มีการนำทรัพยากรกลับคืนจากของเสียให้มากที่สุด ทั้งในรูปแบบวัสดุรีไซเคิล (Material recovery) และพลังงาน (Energy recovery) เพื่อให้เหลือขยะที่ต้องกำจัดให้น้อยที่สุด (Final disposal)

กรอบแนวคิด

แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) จัดทำขึ้นภายใต้กรอบแนวคิดการจัดลำดับความสำคัญของการจัดการขยะรูปแบบใหม่ (The Waste Management Hierarchy) และการบริหารจัดการขยะตามวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ (Life Cycle Management Approach) โดยมีมาตรการและแนวทางการจัดการที่ครอบคลุมทุกขั้นตอน ตั้งแต่การออกแบบ การผลิต การจัดจำหน่ายการบริโภค การคัดแยกและนำกลับมาใช้ใหม่ และกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ดังนี้

๑. การจัดการ ณ ต้นทาง ตั้งแต่การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Eco-design) การผลิตและการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การกำหนดหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้จัดจำหน่าย ในการร่วมรับผิดชอบผลิตภัณฑ์ของตนตลอดวัฏจักรชีวิต ตามหลักการขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิต (Extended Producer Responsibility: EPR) ในการจัดการขยะพลาสติก ขยะบรรจุภัณฑ์ ขยะอาหาร ซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

๒. การจัดการ ณ กลางทาง ส่งเสริมการบริโภคที่ยั่งยืน เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภค โดยการใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การเลือกซื้อสินค้าและบรรจุภัณฑ์ที่สามารถใช้ซ้ำ การเรียกคืนกลับไปรีไซเคิลโดยผู้ประกอบการ การลดหรืองดใช้บรรจุภัณฑ์ที่ก่อภาระต่อสิ่งแวดล้อมและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ และการสร้างกลไกการคัดแยกขยะ ณ ต้นทาง สอดคล้องกับรูปแบบการกำจัดขยะ ณ ปลายทาง

เพื่อให้มีการนำทรัพยากรกลับคืนจากของเสียให้มากที่สุดในรูปแบบวัสดุรีไซเคิล (Material recovery) และพลังงาน (Energy recovery) ทำให้เหลือขยะที่ต้องกำจัดให้น้อยที่สุด (Final disposal)

๓. การจัดการ ณ ปลายทาง จะใช้แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยผสมผสาน (Integrated Solid Waste Management) ตามที่กำหนดไว้ในการจัดลำดับความสำคัญของการจัดการขยะรูปแบบใหม่ โดยจัดให้มีระบบกำจัดแบบผสมผสานโดยใช้เทคโนโลยีต่างๆ ก่อนการฝังกลบขั้นสุดท้าย เช่น ระบบคัดแยก และนำกลับคืนวัสดุรีไซเคิล การเผาเพื่อผลิตพลังงาน การหมักปุ๋ย เพื่อให้เหลือขยะที่ต้องฝังกลบให้น้อยที่สุด

๑.๓ บทบาทและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานปฏิบัติการในระดับพื้นที่ โดยดำเนินการ ดังนี้

๑) ร่วมกับจังหวัดจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินงานในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และของจังหวัด

๒) ดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างภายในพื้นที่ให้หมดไป โดยดำเนินการปิดและ/หรือปรับปรุงพื้นที่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเดิมให้ถูกต้อง

๓) ดำเนินการคัดแยกขยะมูลฝอยในพื้นที่ และจัดระบบการเก็บรวบรวมขนส่งขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชนแบบแยกประเภท เพื่อส่งกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

๔) รวมกลุ่มพื้นที่และจัดตั้งศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมในทุกจังหวัด ขนาดใหญ่ (L) ขนาดกลาง (M) ขนาดเล็ก (S) โดยใช้เทคโนโลยีแบบผสมผสาน ส่งเสริมให้เอกชนเป็นผู้ลงทุนในการจัดการขยะมูลฝอย และได้รับการยอมรับจากประชาชนในพื้นที่

๕) เตรียมการในการหาพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อรองรับการจัดการขยะมูลฝอย

๖) ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยภายใต้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เช่น การคัดแยก การเก็บรวบรวม การเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอย การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเก็บขน และกำจัดขยะมูลฝอยให้เหมาะสม เป็นต้น รวมทั้งกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

๗) จัดตั้งศูนย์แลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชนในระดับท้องถิ่น

๘) ติดตามและบังคับใช้กฎหมายกับเอกชนผู้รับจ้างในการจัดการขยะมูลฝอย เพื่อให้เอกชนดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่บริการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

๙) ดำเนินการให้ข้อมูลข่าวสาร ให้ประชาชนสามารถเข้าร่วมรับรู้ ให้ข้อเสนอแนะ ร่วมตัดสินใจและร่วมมือในการดำเนินโครงการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายตั้งแต่ต้น

๑๐) รับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ หรือระเบียบและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้นำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) มาดำเนินการโดยการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ขึ้น เพื่อให้จังหวัดอำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหมู่บ้านทั่วประเทศ นำไปขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยให้บรรลุผลเกิดความสอดคล้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

บทที่ ๒

ข้อมูลพื้นฐานและสถานการณ์ขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ

๒.๑ ข้อมูลทั่วไป

๒.๑.๑ ที่ตั้งและอาณาเขต

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ ตั้งอยู่ที่ ๓๒๓ หมู่ ๒ ตำบลศรีสำราญ อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี มีพื้นที่ประมาณ ๒๗ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๖,๖๖๓ ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ต.โสมเยี่ยม อ.น้ำโสม
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ต.บ้านหยวก อ.น้ำโสม
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ต.นาจัว อ.น้ำโสม
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ต.น้ำโสม อ.น้ำโสม

๒.๑.๒ พื้นที่รับผิดชอบ/จำนวนประชากร

หมู่บ้าน	ชาย	หญิง	รวม	บ้านรวม
หมู่ที่ ๒ นาจาน	417	432	849	330
หมู่ที่ ๔ โสมใหม่	35	33	68	29
หมู่ที่ ๕ โนนนาโพธิ์	260	271	531	170
หมู่ที่ ๖ น้ำทรง	6	4	10	1
หมู่ที่ ๘ น้ำทรงน้อย	209	159	368	146
หมู่ที่ ๙ โนนนาโพธิ์เหนือ	197	216	413	120
หมู่ที่ ๑๐ ทรัพย์เจริญ	16	14	30	18
หมู่ที่ ๑๑ โสมเจริญ	340	306	646	289
หมู่ที่ ๑๒ โนนนาโพธิ์	312	281	602	230
รวม	1,792	1,716	3,517	1,333

*หมายเหตุ: ข้อมูลจากสำนักทะเบียนอำเภอน้ำโสม ณ เดือนมกราคม ๒๕๖๘

๒.๑.๓ สถาบันการศึกษา

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนนาโพธิ์	จำนวน ๑ แห่ง
โรงเรียนในสังกัด	
-โรงเรียนบ้านนาจานโนนนาโพธิ์	จำนวน ๑ แห่ง
-โรงเรียนบ้านน้ำทรงน้อย	จำนวน ๑ แห่ง

๒.๑.๔ การประกอบอาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ ประมาณร้อยละ ๙๐ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนา สวนยางพารา อ้อย สวนมันสำปะหลัง สวนปาล์ม เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมกับการเพาะปลูก รองลงมา ได้แก่ การประกอบอาชีพส่วนตัว และรับจ้าง (ที่มา : ข้อมูลทะเบียนราษฎร์ แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ฉบับที่ ๒ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗)

๒.๑.๕ แหล่งแม่น้ำลำคลอง

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ มีลำน้ำ ลำห้วย ๒ สาย คือ

- ห้วยน้ำทรง
- ห้วยเชียงเครือ

๒.๑.๖ สถาบันและองค์กรทางศาสนา

มีวัดและสำนักสงฆ์ จำนวน ๕ แห่ง ประชาชนส่วนใหญ่นับถือ ศาสนาพุทธ

โบสถ์คริสต์ ๑ แห่ง (บ้านโนนนาโพธิ์ หมู่ที่ ๙)

๒.๑.๗ การสาธารณสุข

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ มีพื้นที่ติดต่อกับโรงพยาบาลอำเภอน้ำโสม ระยะทางประมาณ ๓ กิโลเมตร

บทที่ ๓

แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ประเทศไทยมีขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ ๒๖.๙๕ ล้านตัน หรือประมาณ ๗๓,๘๔๐ ตัน/วัน เฉลี่ยเท่ากับ ๑.๑๒ กิโลกรัม/คน/วัน เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ผ่านมา (๒๕.๗๐ ล้านตัน) จะพบว่า ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นมีปริมาณเพิ่มขึ้น ประมาณร้อยละ ๕ และจากการสำรวจสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและสถานีย่อยขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนทั่วประเทศ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่เปิดดำเนินงาน ทั้งสิ้น ๒,๐๗๙ แห่ง และสถานีย่อยขยะมูลฝอย ๓๖ แห่ง โดยสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยซึ่งดำเนินการได้อย่างถูกต้อง จำนวน ๑๑๔ แห่ง สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยซึ่งดำเนินการไม่ถูกต้อง จำนวน ๑,๙๖๕ แห่ง และสถานีย่อยขยะมูลฝอย จำนวน ๓๖ แห่ง (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๖๖) ซึ่งจะเห็นได้ว่า ปัญหาในการบริหารจัดการขยะยังคงเป็นประเด็นที่มีความสำคัญในการบริหารจัดการ ด้วยเป็นปัญหาระดับพื้นฐานที่ทุกประเทศต้องบริหารจัดการ โดยเฉพาะการจัดการในระดับครัวเรือนที่ต้องคัดแยกขยะที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ออกจากขยะทั่วไป ทั้งในแง่ของประโยชน์ที่ได้จากขยะ และในแง่ของการบริหารจัดการขยะที่เหลือ อีกทั้ง ปัญหาประการต่อมา คือ ปลายทางของการจัดการขยะ สำหรับสถานที่กำจัดขยะที่ไม่เพียงพอต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา ทั้งกลิ่น น้ำเสีย ไฟไหม้สถานที่กำจัดขยะ ฯลฯ อันส่งผลกระทบต่อสุขอนามัยของประชาชน จึงจำเป็นต้องอย่างยั้งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องประสานการดำเนินงานและร่วมกันขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนให้มีการจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น สามารถรองรับปัญหาในการจัดการขยะชุมชนได้อย่างยั่งยืน

ดังนั้น เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการขับเคลื่อนการแก้ไขภาวะมลพิษจากขยะที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ความเดือดร้อนและสุขภาพอนามัยของประชาชน โดยคำนึงถึงสภาพปัญหาและบริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล พันธกรณีระหว่างประเทศ รวมถึงให้เกิดความต่อเนื่องใน

(พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) กระทรวงมหาดไทยจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ขึ้น โดยแผนปฏิบัติการฉบับนี้จะมุ่งเน้นการจัดการขยะต้นทาง ผ่านกิจกรรมที่ส่งเสริมการคัดแยกขยะภายในครัวเรือน ทั้งการจัดการขยะอินทรีย์หรือขยะเปียก ตามโครงการจัดทำถังขยะเปียก ลดโลกร้อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขยายการดำเนินการไปยังระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ผ่านการจัดตั้งธนาคารขยะ เพื่อจัดการขยะรีไซเคิลในชุมชนให้เกิดมูลค่าเพิ่ม มีกิจกรรมระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้ามาเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจต่อการบริหารจัดการขยะ และสำหรับการบริหารจัดการขยะประเภทต่างๆ ทั้งขยะทั่วไป ของเสียอันตรายชุมชน มูลฝอยติดเชื้อ ให้มีระบบ/มาตรการรองรับการเก็บ ขน และส่งกำจัดให้ถูกต้อง และการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีโครงสร้างการดำเนินงานในรูปแบบของคณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก มีการยกย่องเชิดชูเกียรติอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกและครัวเรือนต้นแบบ รวมไปถึงการมีฐานข้อมูลในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของตนเอง ผ่านการบันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๑ พันธกิจ

๑. ส่งเสริมให้มีการจัดการขยะตั้งแต่ระยะต้นทาง กลางทาง และปลายทาง มีส่วนร่วมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก มุ่งผลสู่การขับเคลื่อน Sustainable Development Goals : SDGs
๒. ขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี แผนขยะประเทศฉบับที่ ๒ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
๓. ส่งเสริมให้เกิดการลดการเกิดขยะมูลฝอยทุกวิถีทาง ตั้งแต่การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า มุ่งเน้นการลดใช้ถุงพลาสติกและโฟม ชื้อหรือใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการคัดแยกตั้งแต่ต้นทางโดยใช้หลัก ๓Rs: Reduce Reuse และ Recycle หรือ ๓ ช: ใช้น้อย ใช้น้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่
๔. สนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอยชุมชนเพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
๕. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม/ภาคประชาชน
๖. เพื่อเป็นกรอบและทิศทางการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๗. เพื่อให้มีแนวทางให้เกิดการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม/ภาคประชาชน
๘. เพื่อเป็นแผนปฏิบัติการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และสามารถดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒ กรอบแนวคิดการดำเนินการและการกำหนดเป้าหมาย

๑. กำหนดเป้าหมายโดยยึดจากแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) และแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. วิเคราะห์ปัญหาจากสถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศ แนวนโยบายของกระทรวงมหาดไทย ข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นต้น เพื่อนำมาเป็นฐานคิดในการสร้างมาตรการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยชุมชน (Area - Base Problems)

๓. กำหนดกรอบการดำเนินงาน ๓ ขั้นตอนในการวางแผนและกำหนดมาตรการ คือ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง

- ต้นทาง → ลดปริมาณและคัดแยกขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด
- กลางทาง → เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บขนขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ปลายทาง → ขยะมูลฝอยได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

๔. การนำหลัก ๓ Rs: Reduce Reuse และ Recycle หรือ ๓ ข: ใช้น้อย ใช้น้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ และหลักประชารัฐ ประกอบด้วย ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาคศาสนา ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน มาใช้ในการแก้ไขปัญหา

๕. การนำกรอบนโยบายสำคัญของรัฐบาลมาใช้ในการกำหนดแนวทางการดำเนินการ

๓.๓ เป้าประสงค์ของแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. ขยะมูลฝอยมีการนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น และส่งเสริมการคัดแยกขยะในชุมชน
๒. ขยะอินทรีย์ครัวเรือนได้รับการบริหารจัดการและนำไปใช้ประโยชน์
๓. ขยะรีไซเคิลในชุมชนได้รับการบริหารจัดการ และสร้างมูลค่าเพิ่ม ผ่านการจัดสวัสดิการให้สมาชิก
๔. ขยะมูลฝอยได้รับการบริหารจัดการเพิ่มขึ้น ในการรวบรวม เก็บขนขยะ และกำจัดอย่างมีประสิทธิภาพ
๕. พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง (single – use plastics) มีปริมาณการใช้ลดลง
๖. ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการบริหารและสงักจัดอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น
๗. มูลฝอยติดเชื้อได้รับการบริหารจัดการและสงักจัดอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น
๘. ประชาชนในพื้นที่ที่มีความตระหนักและความเข้าใจในการจัดการขยะที่ต้นทางเพิ่มขึ้น เพื่อลดปัญหางบประมาณในการจัดการ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการเกิดก๊าซเรือนกระจก
๙. ผู้สมัครสมาชิกอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก (อถล.) เพิ่มขึ้น และมีกิจกรรมที่ส่งเสริมสิ่งแวดล้อมและพัฒนาสภาพแวดล้อมชุมชน
๑๐. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ระบบสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๔ ตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. ด้านการจัดการขยะต้นทาง

๑.๑ คณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ จัดทำแผนปฏิบัติงาน ดำเนินการตามแผน และรายงานผลการดำเนินงานให้องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ ทราบ เป้าหมาย ร้อยละ ๑๐๐

๑.๒ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการนำ “ขยะบรรจุภัณฑ์” กลับมาใช้ประโยชน์ อย่างน้อย ๔ ครั้งต่อปี เป้าหมาย ร้อยละ ๑๐๐

๒. ด้านการจัดการขยะกลางทาง

๒.๑ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ มีภาระรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทในที่สาธารณะ และ/หรือสถานที่ท่องเที่ยวทุกแห่ง เป้าหมาย ร้อยละ ๑๐๐

๒.๒ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ มีการเก็บ ขน ขยะมูลฝอยหรือมีมาตรการจัดการมูลฝอยแบบแยกประเภท เป้าหมาย ร้อยละ ๙๕

๒.๓ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ มีการขนของเสียอันตรายชุมชนไปยังจุดรวบรวมของเสียอันตรายของจังหวัด หรือมีการนำส่งไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เป้าหมาย ร้อยละ ๑๐๐

๒.๔ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ มีระบบหรือมาตรการรองรับการรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อชุมชน เป้าหมาย ร้อยละ ๑๐๐

๓. ด้านการจัดการขยะปลายทาง

๓.๑ ขยะมูลฝอยชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง เป้าหมาย ร้อยละ ๘๐

๓.๒ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ ดำเนินการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง เป้าหมาย ร้อยละ ๖๐

๓.๓ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ มีการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้ออย่างถูกวิธี เป้าหมาย ร้อยละ ๑๐๐

๔. ด้านการบริหารจัดการ

๔.๑ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก เป้าหมาย ร้อยละ ๑๐๐

๔.๒ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ มีการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป้าหมาย ร้อยละ ๑๐๐

๔.๓ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ มีการยกย่องเชิดชูเกียรติอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก เป้าหมาย ร้อยละ ๑๐๐

๔.๔ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ มีการยกย่องเชิดชูเกียรติครัวเรือนต้นแบบในการบริหารจัดการขยะครัวเรือน เป้าหมาย ร้อยละ ๑๐๐

๔.๕ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ มีการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย เป้าหมาย ร้อยละ ๑๐๐

๔.๖ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ มีการบันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น [รายปี (มผ.๑) และรายเดือน (มผ.๒)] เป้าหมาย ร้อยละ ๑๐๐

มาตรการแนวทาง และกิจกรรมการดำเนินการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการขยผลลยชุมชน
ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

เป้าหมายของ ทต.	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๑. ด้านการจัดการขยะต้นทาง ๑.๑ คณะกรรมการเครือข่าย อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลกของ องค์การบริหารส่วนตำบลศรี สำราญ จัดทำแผนปฏิบัติงาน ดำเนินการตามแผน และ รายงานผลการดำเนินงานให้ องค์การบริหารส่วนตำบลศรี สำราญ ทราบ	๑. การดำเนินงานระดับองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ๑.๑ จัดประชุมคณะกรรมการเครือข่าย อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก เพื่อจัดทำ แผนปฏิบัติงานในการจัดกิจกรรมอาสาสมัคร ท้องถิ่นรักโลก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๗ ๑.๒ ดำเนินการจัดกิจกรรมของอาสาสมัคร ท้องถิ่นรักโลกในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ตามแผนปฏิบัติงานคณะกรรมการเครือข่าย อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลกที่ได้จัดทำ ตามข้อ ๑.๑ ๑.๓ คณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัคร ท้องถิ่นรักโลก สรุปผลการดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติงานคณะกรรมการเครือข่าย อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลกรายงานองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมทั้งปิดประกาศให้ ประชาชนทราบภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๘	- แผนงานสาธารณสุขุฯ	- อำเภอ - จังหวัด - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน

๑.๒ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการนำ“ขยะบรรจุภัณฑ์” กลับมาใช้ใหม่อย่างน้อย ๔ ครั้งต่อปี	(๑) มีการคัดแยกขยะ โดยการส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะในหน่วยงาน หมู่บ้าน ชุมชน การนำขยะรีไซเคิลมาใช้ซ้ำ หรือการนำมาผลิตเป็นสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป เช่น การทำปุ๋ยจากขยะอินทรีย์ (ขยะเป็นปุ๋ย) กองทุนขยะของผู้สูงอายุ ฝ่าป่าขยะรีไซเคิล ขยะแลกไข่ ขยะแลกสิ่งของ ขยะแลกภาษี ธนาคารขยะชุมชน ธนาคารขยะโรงเรียน ศูนย์รีไซเคิลชุมชน หรือกลุ่มการแปรรูปผลิตภัณฑ์รีไซเคิล เป็นต้น (๒) มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนในชุมชน รวมถึงผู้ประกอบการในท้องถิ่น เกี่ยวกับการคัดแยกขยะประเภทต่างๆ เช่นการจัดการกับขยะทั่วไป การคัดแยกขยะรีไซเคิล กลับมาใช้ประโยชน์ รวมถึงการลดขยะประเภทใช้ครั้งเดียว (single use) และแนวทางการจัดการกับขยะรีไซเคิลที่มีในครัวเรือน หรือสถานประกอบการ เป็นต้น (๓) ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้หมู่บ้าน/ชุมชนให้มีกิจกรรมคัดแยกขยะอย่างต่อเนื่อง การประสานงานกับผู้ประกอบการท้องถิ่น เพื่อร่วมบริหารจัดการกับขยะชุมชน เช่น ซาเล้ง หรือ โรงงานรีไซเคิลขยะ เป็นต้น	- แผนงานสาธารณสุข	- อำเภอ - จังหวัด - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
---	--	--------------------------	--

๒. ด้านการจัดการขยะกลาง			
๒.๑ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทในที่สาธารณะ และ/หรือสถานที่ท่องเที่ยวทุกแห่ง	(๑) สำรวจสวนสาธารณะและสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อประเมินสถานการณ์และเตรียมการจัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอย	- แผนงานเคหะและชุมชน	- สถอ. - สถจ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน
	(๒) จัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทในสวนสาธารณะและสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบให้ครบทุกแห่ง	- แผนงานเคหะและชุมชน	- สถอ. - สถจ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน
	(๓) จัดหายานพาหนะขนขยะมูลฝอยและพนักงานประจำรถให้เพียงพอกับปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น	- แผนงานเคหะและชุมชน	- สถอ. - สถจ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน
	(๔) ตรวจสอบและป้องกันไม่ให้ขยะมูลฝอย น้ำหรือสิ่งอื่นที่เกิดจากการขนขยะมูลฝอยตกหล่นรั่วไหลออกจากรถเก็บขนขยะมูลฝอย	- แผนงานเคหะและชุมชน	- สถอ. - สถจ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน
	(๕) การทำความสะอาดยานพาหนะให้มีความสะอาดเป็นประจำทุกครั้งที่มีการขนขยะ	- แผนงานเคหะและชุมชน	- สถอ. - สถจ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน
๒.๒ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ มีการเก็บ ขน ขยะมูลฝอย หรือมีมาตรการจัดการขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท	(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการเก็บขนขยะแยกประเภท เช่น มีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ ประเภทของขยะมูลฝอย (เช่น ขยะมูลฝอยทั่วไป ขยะมูลฝอยอันตราย ขยะมูลฝอยน้ำกลับมาก็ใช้ใหม่ ฯลฯ รวมถึงเส้นทางในการเก็บและขนมูลฝอย	- แผนงานเคหะและชุมชน	- ภาคเอกชน/ภาคประชาชน
	มีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางเก็บขน โดยสามารถทำเป็นปฏิทินการเก็บขน มี	- แผนงานเคหะและชุมชน	- ภาคเอกชน/ภาคประชาชน

	การเก็บแบบแยกประเภท ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๙ หรือจะต้องออกมาตรการในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนแยกประเภท		
	(๒) มีการรับฟังความคิดเห็นเห็นชอบประชาชน โดยการทำประชาพิพจน์ (Public Hearing) เพื่อแจ้งให้ประชาชนใน อบท. ทราบโดยทั่วกัน	- แผนงานเศษและชุมชน	- สธอ. - สธจ. - ทสจ.
	(๓) จัดเตรียมยานพาหนะ และเส้นทางในการเก็บขยะให้เหมาะสมสำหรับการเก็บขยะแยกประเภท	- แผนงานเศษและชุมชน	- สธอ. - สธจ. - ทสจ.
๒.๓ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ มีการขนของเสียอันตรายของรวบรวมของเสียอันตรายของจังหวัด หรือมีการนำส่งไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	(๑) จัดให้มีจุดรวบรวมหรือถังขยะอันตรายชุมชนอย่างน้อยหมู่บ้าน/ชุมชนละ ๑ แห่ง	- แผนงานเศษและชุมชน	- สธอ. - สธจ. - สสจ. - รพ.สต - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
	(๒) การขนขยะอันตรายชุมชนไปยังจุดรวบรวมขยะอันตรายของจังหวัด เพื่อรวบรวมและนำส่งไปกำจัดต่อไป	- แผนงานเศษและชุมชน	- สธอ. - สธจ. - สสจ. - รพ.สต - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
	(๓) มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนในชุมชน และผู้ประกอบการใน	- แผนงานสาธารณสุข	- สธอ. - สธจ.

	ท้องถิ่น เกี่ยวกับขยะอันตรายชุมชน ประเภทต่างๆ การจัดการขยะอันตรายชุมชนจากการทิ้งหรือกำจัดขยะอันตรายชุมชนไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และจัดรวบรวมขยะอันตรายของชุมชน		- สสจ. - รพ.สต - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
	(๔) มีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ แลเส้นทางเก็บขยะอันตรายชุมชน โดยสามารถทำเป็นปฏิทินการเก็บพร้อมทั้งแจ้งให้ประชาชนในชุมชนทราบ	- แผนงานเคหะและชุมชน	- สสอ. - สสจ. - สสจ. - รพ.สต - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
๒.๔ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญมีระบบหรือมาตรการรองรับการรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อ	(๑) มีระบบหรือมาตรการรองรับการรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อชุมชน เช่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเก็บ ขน กำจัดมูลฝอยติดเชื้อหรือมีความร่วมมือกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ	- แผนงานสาธารณสุข	- สสอ. - สสจ. - สสจ. - รพ.สต - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
	(๒) กำหนดจุดรับขยะติดเชื้อชุมชน หรือจัดทำที่พักขยะและขนส่งไปยังโรงพยาบาลชุมชนเพื่อนำไปกำจัด หรือจัดทำที่พักขยะและให้บริษัทเอกชนไปกำจัด	- แผนงานเคหะและชุมชน	- สสอ. - สสจ. - สสจ. - รพ.สต - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน

๓. ด้านการจัดการขยะ ปลายทาง	๓.๑ ขยะมูลฝอยชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง	(๑) อบท. จัดอบรมการสร้างนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์จากขยะแก่ประชาชนเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ เช่น โซฟายัดขยะเตอะเก้าอี้เครื่องใช้ภายในบ้านจากไม้เก่า ไม่กวาดจากเศษพลาสติก เตาะเผาไร่คว้น การทำสารบำรุงดินจากไส้เดือนดิน เป็นต้น (๒) อบท. จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นคุณค่าของขยะก่อนนำไปทิ้งอย่างไร้ประโยชน์ เช่น ผ้าป่าขยะรีไซเคิล การปล่อยเรือเก็บขยะ กิจกรรม Big Cleaning Day กิจกรรมทำสารบำรุงดิน นำหมักชีวภาพ กิจกรรมร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว กิจกรรมธนาคารขยะชุมชน ธนาคารขยะโรงเรียน ศูนย์รีไซเคิลชุมชน กิจกรรมขยะแลกไข่/สิ่งของ กิจกรรมตลาดนัดมือสอง เป็นต้น (๓) สถานศึกษาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด อบท.และโรงเรียนในสังกัด สพฐ. ตลอดจนสถาบันการศึกษาในพื้นที่ จัดกิจกรรมให้ความรู้ ๓ Rs หรือ ๓ ช. ให้แก่เด็กนักเรียนและนักศึกษา เช่น วิธีการลดปริมาณขยะและคัดแยกขยะ การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ เป็นต้น ทั้งนี้ ให้มีการอำนวยความสะดวกให้แก่โรงเรียน สถานศึกษา วัด หรือหน่วยงานราชการในพื้นที่ โดยการจัดตั้ง	- อบท. - หมู่บ้าน/ชุมชน - อบท. - จังหวัด - สถจ. - สถอ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน - สถานศึกษาในสังกัด อบท. ทุกแห่ง - อบท. - ศธจ. - สพฐ. - กศน. - สถอ. - สถจ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
---	--	---	--

	ภาษาขอรับแบบแยกประเภท เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะ			
	(๔) ขอความร่วมมือ “ประชาชน” ตั้งแต่ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาคศาสนา ภาคประชาสังคม/ภาคประชาชน (ทั้งกรุงเทพฯ มหานครและต่างจังหวัด) ร่วมดำเนินการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมลดการใช้ถุงพลาสติก โฟม และบรรจุภัณฑ์ใช้ครั้งเดียว	- อปท. 	- ทุกหน่วยงานในสังกัด มท. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน	
	(๕) สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้คัดแยกขยะมูลฝอยรายย่อย เช่น ชาเล้ง ร้านค้าของเก่า เครือข่ายชุมชน เข้ามาบริการในหมู่บ้าน/ชุมชน	- อปท. 	- ปค. - สจจ. - สจอ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน	
	(๖) อปท. ร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จัดการรวมกลุ่มประชาชนที่สมัครใจตั้งเป็นกลุ่มบริหารจัดการขยะ และจัดหาสถานที่ทำการกลุ่ม รวมทั้งนัดหมายผู้ค้าของเก่ารับซื้อ หรือกลุ่มจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนขยะเป็นเงินหรือสิ่งของที่มีมูลค่าอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง	- อปท. - ปค. (กำนัน ผญบ. ฯลฯ)	- ปค. - สจจ. - สจอ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน	
	(๗) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานประกอบการ ภาคเอกชน ลด ละ เลิก การใช้ถุงพลาสติก และโฟม หรือนำถุงพลาสติกและโฟมกลับมาใช้ประโยชน์ หรือขอความร่วมมือจากภาคเอกชนไม่ใช้ถุงพลาสติกใส่สินค้าและให้สร้างแรงจูงใจให้แก่ประชาชนในการใช้ถุงผ้าแทน	- อปท. 	- จังหวัด - หอการค้าจังหวัด - สมาอุตสาหกรรมจังหวัด - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน	
	(๘) จัดตั้งศูนย์แลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน	- อปท. 	- จังหวัด - ภาคเอกชน	

				- ภาคประชาชน
		(๙) ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการไม่ถูกต้อง ให้มีการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้อง โดยกระบวนการต่างๆ ดังนี้ การฝังกลบเชิงวิศวกรรม (Engineer Landfill) การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) เตาเผาที่มีระบบกำจัดมลพิษทางอากาศ การแปรรูปเพื่อผลิตพลังงาน (WTE) การหมักปุ๋ย (Compost) การแปรรูปขยะเป็นเชื้อเพลิง (RDF) การกำจัดขยะมูลฝอยแบบเชิงกล - ชีวภาพ (MBT) การฝังกลบแบบเทกองควบคุม (Control Dump) ขนาดน้อยกว่า ๕๐ ตัน/วัน และ เตาเผา ขนาดน้อยกว่า ๑๐ ตัน/วัน ที่มีระบบกำจัดอากาศเสีย	- อปท.	- สธจ. - ทสจ. - สสภ. - คพ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน
		(๑๐) รวบรวมตัวเลขปริมาณขยะที่ อปท. เก็บขนไปกำจัดที่ระบบกำจัด หรือประสานขอตัวเลขปริมาณที่บ่อหรือระบบกำจัดของเอกชนที่ อปท. จัดเก็บ/ขน/กำจัด จัดทำเป็นฐานข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอยของ อปท. และรายงานข้อมูลผ่านระบบสารสนเทศ สด. รวมทั้งรายงานข้อมูลผ่าน ทสจ. เพื่อรวบรวมให้ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค (สสภ.) รายงานข้อมูลผ่านระบบสารสนเทศของกรมควบคุมมลพิษ	- อปท.	- สธจ. - ทสจ. - สสภ. - คพ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน
		(๑๑) ในกรณีพื้นที่นั้นๆ ไม่มีระบบการให้บริการจัดเก็บขยะมูลฝอย ให้ อปท. ส่งเสริมประชาชนกำจัดขยะมูลฝอยภายในครัวเรือนอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยคำนึงความ	- อปท.	- สธ. - ทสจ. - สสภ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน

๓.๒ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ ดำเนินการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง	เหมาะสมของพื้นที่ ไม่ก่อให้เกิดมลพิษ และผลกระทบสิ่งแวดล้อม มีการกำหนดแผนงาน/โครงการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้มีความถูกต้องตามหลักวิชาการร่วมกัน หรือร่วมกันกำหนดวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้อง ซึ่งอาจรวมถึงการพิจารณาในการนำเทคโนโลยีเข้ามาจัดการ โดยคำนึงถึงการลดก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากสถานที่กำจัดขยะที่ไม่ถูกต้อง ตามข้อเสนอการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องของกรมควบคุมมลพิษ เพื่อรองรับการดำเนินงานในปี ๒๕๖๘ ต่อไป	- อบท.	- สถจ. - อบจ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน
๓.๓ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ มีการจัดการมูลฝอยติดเชื้ออย่างถูกวิธี	(๑) องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีการนำส่งกำจัดขยะติดเชื้ออย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยต้องไม่มีขยะติดเชื้อตกค้าง	- อบท.	- สถ. - สถจ. - สสจ. - รพ.สต - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
	(๒) มีการดำเนินการจัดเก็บและกำจัดมูลฝอยติดเชื้อให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด โดยอาจนำส่งสถานที่กำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ที่ได้ดำเนินการประสานหน่วยงานที่มีศักยภาพในการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อได้แก่ โรงงานกำจัดของเสียเฉพาะที่กำจัดโดยกระบวนการเผา โรงงานที่ประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าจากขยะชุมชน ขยะอุตสาหกรรมหรือแบบผสมผสานทั้งแบบเผาตรงและใช้เชื้อเพลิง	- อบท.	- สถ. - สถจ. - สสจ. - รพ.สต - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน

	RDF และโรงงานที่ประกอบกิจการผลิตปูนซีเมนต์ มาสนับสนุนการจัดการมูลฝอยติดเชื้อให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นเป็นการชั่วคราว		
๔. ด้านการบริหารจัดการ			
๔.๑ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	แต่งตั้งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินการและร่วมคิดร่วมทำในรูปแบบของคณะกรรมการ โดยประกอบด้วยผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการกอง/ฝ่าย ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงประธานกลุ่มชุมชน เครือข่ายอาสาสมัครต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนให้เกิดเป็นรูปธรรม	- อบท. - สธ. - สธจ.	
๔.๒ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ มีการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(๑) แต่งตั้งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินการและร่วมคิดร่วมทำในรูปแบบของคณะกรรมการ โดยประกอบด้วยผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการกอง/ฝ่าย ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงประธานกลุ่มชุมชน เครือข่ายอาสาสมัครต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนให้เกิดเป็นรูปธรรม	- อบท. - สธอ. - สธจ.	- สธ. - สธจ.
	(๒) คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีความสอดคล้องกัน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตาม	- อบท. - สธอ. - สธจ.	- สธ. - สธจ.

๔๔ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ มีการขยายองค์ชุมชนเกษตรกรรมท้องถิ่น	แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี ให้บรรลุผลตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้		
๔๔ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ มีการขยายองค์ชุมชนเกษตรกรรมท้องถิ่น รักษาสภาพ	(๑) ประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและผลผลิตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก (อถล.) ต้นแบบบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย และการปกป้องและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินการประกาศคัดเลือกอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก (อถล.) ต้นแบบบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย และการปกป้องและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ (๒) ประกาศหลักเกณฑ์การคัดเลือกอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก (อถล.) ต้นแบบด้านการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย และการปกป้องและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง (๓) คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและผลผลิตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการคัดเลือกผู้สมัครตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด	- อบท.	- สธอ. - สธจ.

		(๔) ประการผลการคัดเลือกอาสาสมัครท้องถิ่นรักชาติโลก (อถล.) ต้นแบบด้านการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย และการปกป้องและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยอาจจะมีมอบเกียรติบัตรยกย่องเชิดชูเกียรติจากนายกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น โดยมอบเกียรติบัตรให้แก่อาสาสมัครท้องถิ่นรักชาติโลกในวันที่จัดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดขึ้น	
๔.๕ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีลำกาฬ มีการยกย่องเชิดชูเกียรติครัวเรือนในการบริหารจัดการขยะ	๔.๕ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีลำกาฬ มีการยกย่องเชิดชูเกียรติครัวเรือนในการบริหารจัดการขยะ	ยกย่องและเชิดชูเกียรติครัวเรือนโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างแรงจูงใจในการบริหารจัดการขยะครัวเรือน ผ่านการจัดทำประกาศองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น อาจมีหลักเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้ (๑) เป็นผู้ประพฤติตนเป็นแบบอย่างในการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้องและรักษาสิ่งแวดล้อม เป็นสมาชิกธนาคารขยะและอาสาสมัครท้องถิ่นรักชาติโลก (อถล.) (๒) มีการคัดแยกขยะแต่ละประเภทในครัวเรือน ได้แก่ ขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล ขยะทั่วไป ขยะเสียอันตรายชุมชน และมูลฝอยติดเชื้อ (ถ้ามี) (๓) เป็นส่วนหนึ่งในการสื่อสารความรู้และกระตุ้นให้ผู้อื่นในชุมชนริเริ่มหรือส่งเสริมด้านการจัดการขยะในครัวเรือน (๔) เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดขึ้น	

		(๔) ให้ความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการ ภาคเอกชน เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ การบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย		
๔.๘ องค์การบริหารส่วนตำบล ศรีสำราญ มีการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย		เพื่อการบริหารจัดการทำงานของภาคีเครือข่าย ของกระทรวงมหาดไทยทั้ง ๗ ภาค อันได้แก่ ภาค ราชการ ภาคผู้นำศาสนา ภาคผู้นำวิชาการ ภาคเอกชน ภาคประชาชนภาคประชาสังคม และ ภาคสื่อมวลชน ให้ทุกพื้นที่สามารถทำให้การ ปฏิบัติงานเป็นไปอย่างเข้มข้นต่อเนื่อง ให้มีการ ดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่มีการบูรณาการ ร่วมกับ ๗ ภาคีเครือข่าย เช่น (๑) การลงนามใน MOU ร่วมกัน (Memorandum of Understanding) (๒) การจัดโครงการ/กิจกรรม ที่เกี่ยวกับการ บริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน		
๔.๙ องค์การบริหารส่วนตำบลศรี ลำราญ มีการบันทึกข้อมูลใน ระบบสารสนเทศด้านการบริหาร จัดการขยะมูลฝอยขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น [รายปี(๒๕๖๑) และรายเดือน(๒๕๖๒).]		(๑) จังหวัดมีการตรวจสอบข้อมูลที่ได้ บันทึกและยืนยันข้อมูลในระบบสารสนเทศด้าน การจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น (๒๕๖๒) ทุกวันที่ ๑๕ ของทุกเดือน (๒) อบท. มีการดำเนินการบันทึกข้อมูลในระบบ สารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (๒๕๖๒) ในทุกวัน ที่ ๑๐ ของทุกเดือนได้อย่างถูกต้อง และครบถ้วน		